

тела, защо?

– Да, защото смятам, че центърът е човекът, а той е и част от природата. Но природата като такава не ме вълнува в картините, по-скоро човекът с неговите страхове и вълнения. За мен смъртта е част от живота, а не обратното, както се твърди. А техниката, която споменавах, е част от този опит да видя и нарисувам тялото, лицата, мимиките, понякога гротескно преиначени, иронични, тъжни или весели. Понякога и социалната деформация, подмяната на ценностите. Може това да е и някаква инвенция за сюрреализъм или импресионизъм, предпочитам в картината да има разказ, но той да звучи като „някога и някъде“, а не „тук и сега“. Такова картинно пространство изграждам например, в цикъла „Форми“. Пристъпвам и към графично почти шрихиране на образа или деформация на крайниците, както и оптичен поглед отгоре надолу и обратното за постигане на драматизъм.

– А какво ще кажеш за размера, някои от платната са наистина огромни, докато други нормални или по-малки?

– Въпросът за композицията и идеята диктуват и размера на картината, така искам да внуша и своите метафорични изображения, да се докосна до теми за социалната деформация или чисто етични мотиви.

– Как стигна до писането?

– Това е вид себerefлексия – да опиша състоянието на българин, живеещ в Чехия. Обичам да наблюдавам, да сравнявам, от друга страна е интересно как се преобръща съзнанието и мисленето ми тук, как се отразяват и смесват двата езика, различните действия и действителности, начинът на живот.

Необходим послепис към интервюто

С Валентин Попов сме приятели, един от малкото, които имам тук, в Прага. За мен беше мъчител-

но началното ми приспособяване и Валентин Попов решително ми помагаше в адаптацията. С часове съм слушала неговите разкази за местата и хората, които е познавал. Смешни и трогателни истории, например с Бриджид Бардо, на която пише писмо през 2005 г., поздравявайки я за нейната защита на животните и отговорът на звездата, който е запазен в ателието му. Пътуванията му до Ню Йорк, Париж, Рим. Срещата му с известни писатели и художници, спомените му за близки и сродни души. Той отказа да говори за наскоро починалия художник Николай Станев, с когото го свързва дългогодишно приятелство и съвместна работа, толкова силна бе болката му, затова и не го притесних с въпроси за Николай Станев, светла му памет!

Не говорихме и за онези художници, които се препитават с рисуване на Прага, всеки има право на избор! Но той не комерсиализира своя талант. ◆

Блага Димитрова отново в „Клементинум“

На 2 януари т. г. си припомнихме 100-ата годишнина от рождението на значимата българска писателка, литературен критик и политик Блага Димитрова (1922–2003 г.). Когато преди време към мен се обърна Българският културен институт в Прага с идеята да организираме литературна вечер, посветена на този юбилей, си спомних – нещо подобно вече се беше случвало в библиотеката. Преди 20 години в Славянската библиотека организах изложба и културна вечер, посветени на 80-годишнината на Блага Димитрова.

Преди това имах щастието да я посетя в софийското ѝ жилище. Заедно със съпруга си, литературоведа Йордан Василев, тя беше подготвила ценни материали – публикации, снимки и документи. На три от книгите ми написа и посвещение. Когато разглеждах отново снимките от това отдавнашно „клементинско“

събитие, не успях да сдържа вълнението си – даже не бях в състояние да преброя колко страхотни, чудесни хора от българистичните, библиотечните и литературните среди и от българското национално малцинство в Прага си отидоха от нас през тези двайсет години. Последната загуба бе на 12 януари, когато ни напусна литературният историк и преводач д-р Дана Хронкова

Блага Димитрова с любимата си котка

Литературната вечер премина при голям интерес

Злата Куфнерова, Якуб Микулецки, Ивана Сртбкова, Марцел Черни, Марта Храховинова

(1930–2022 г.), която на споменатата литературна вечер блестеше като основен оратор. Със съорганизатори-

те от Българския културен институт и от Славянския институт се споразумяхме, че нашата нова културна вечер ще бъде спомен и за първата дама на чешката българистика.

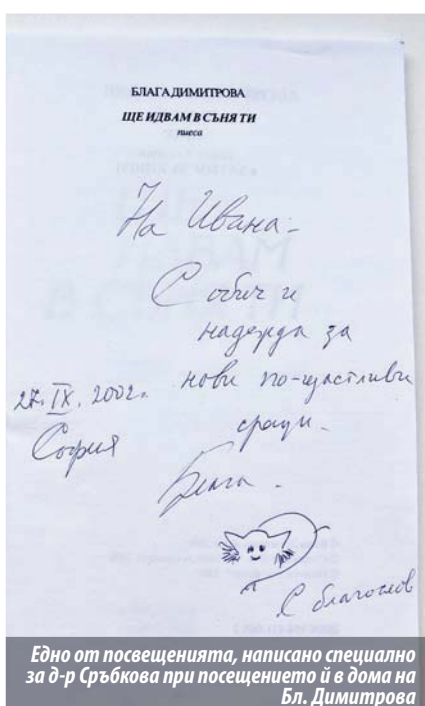
Литературното събитие под надслов *Agg roetica* се реализира в ранната вечер на 23 март в Заседателната зала на Националната библиотека „Клементинум“. То бе открито от директора на Славянската библиотека д-р Лукаш Бабка. Няколко топли думи произнесе и г-н Христо Йовчевски, заместник-посланик на Р България в Чешката република. Д-р Марцел Черни съсредоточи своето добре обосновано представяне в гореспоменатата посока – той говори по темата за „Блага Димитрова в рефлексите и спомените на д-р Дана Хронкова“.

Блага Димитрова бе личност с разностранни интереси и широк обхват на въздействие в различни области – не само литературно-художествената, но и човешката, общест-

вената, политическата, екологичната. На това измерение на дейността ѝ бе посветил своята интересна и новаторска статия, наречена „Блага Димитрова и гласът на дисидентството“, д-р Якуб Микулецки.

По време на вълнуващата вечер звучеше поезията на Блага Димитрова, поднесена чувствително и емоционално чрез изпълненията на актрисата Марта Храховинова. Стиховете са в превод на Дана Хронкова, Людмила Кроужилова и Злата Куфнерова, която впоследствие в своето изказване разкри тънкостите на изкуството на поетичния превод.

В края на вълнуващата вечер, преминала при голям интерес, директорът на Българския културен институт в Прага, г-жа Галина Тодорова, покани многобройната публика на чаша вино. Не ни остава нищо друго освен в днешните нелеки времена да си пожелаем повече такива сърдечни срещи! ◆

Едно от посещенията, написано специално за д-р Сртбкова при посещенията ѝ в дома на Бл. Димитрова